Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 25. novembra 2020 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Hospodárska súťaž – Článok 102 ZFEÚ – Zneužitie dominantného postavenia – Pojem ‚neprimerané ceny‘ – Organizácia kolektívnej správy autorských práv – Postavenie faktického monopolu – Dominantné postavenie – Zneužitie – Predvedenie skladieb na hudobných festivaloch – Sadzobník založený na hrubých príjmoch získaných z predaja vstupeniek – Primeraný vzťah s plnením poskytovaným organizáciou kolektívnej správy práv – Určenie časti hudobného repertoáru organizácie kolektívnej správy práv, ktorý bol skutočne predvedený“

Vo veci C-372/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Ondernemingsrechtbank Antwerpen (Obchodný súd Antverpy, Belgicko) z 28. februára 2019 a doručený Súdnemu dvoru 10. mája 2019, ktorý súvisí s konaním:

Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM),

proti

Weareone.World BVBA,

Wecandance NV,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, predseda Súdneho dvora K. Lenaerts, vykonávajúci funkciu sudcu piatej komory, sudcovia M. Ilešič (spravodajca), C. Lycourgos a I. Jarukaitis,

generálny advokát: G. Pitruzzella,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 27. mája 2020,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM), v zastúpení: B. Michaux, O. Sasserath, G. Ryelandt, E. Deturck a J. Vrebos, advocaten,

– Weareone.World BVBA, v zastúpení: C. Curtis, E. Monard a K. Geelen, advocaten,

– Wecandans NV, v zastúpení: P. Walravens, T. De Meese a C. Lebon, advocaten,

* Jazyk konania: holandčina.

– belgická vláda, v zastúpení: J.-C. Halleux, S. Baeyens, L. Van den Broeck a C. Pochet, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci P. Goffinet a S. Depreeuw, advocaten,

– francúzska vláda, v zastúpení: P. Dodeller, A.-L. Desjonquères a A. Daniel, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: J. Samnadda, F. van Schaik a C. Zois, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 16. júla 2020,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 102 ZFEÚ, prípadne v spojení s článkom 16 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/26/EÚ z 26. februára 2014 o kolektívnej správe autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom a o poskytovaní multiteritoriálnych licencií na práva na hudobné diela na online využívanie na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 84, 2014, s. 72).

2 Tento návrh bol podaný v rámci dvoch sporov, a to medzi Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) na jednej strane a spoločnosťami Weareone.World BVBA a Wecandance NV na druhej strane, vo veci poplatkov, ktoré od nich požaduje SABAM podľa autorského práva.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenie 8 smernice 2014/26 uvádza:

„Cieľom tejto smernice je zabezpečiť koordináciu vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa prístupu k činnosti organizácií kolektívnej správy v rámci správy autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom, spôsobov ich riadenia, ako aj ich rámec dohľadu…“

4 Článok 16 tejto smernice, nazvaný „Poskytovanie licencií“, stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie kolektívnej správy a používatelia viedli rokovania o poskytovaní licencií na práva v dobrej viere. Organizácie kolektívnej správy a používatelia sú povinní si navzájom poskytovať všetky potrebné informácie.

2. Podmienky poskytovania licencií sú založené na objektívnych a nediskriminačných kritériách. …

Nositelia práv majú právo na primeranú odmenu za využívanie ich práv. Sadzby za výhradné práva a práva na odmenu sú primerané okrem iného vo vzťahu k ekonomickej hodnote používania týchto práv v obchode, pričom sa zohľadňuje povaha a rozsah používania diel a iných predmetov ochrany, ako aj vo vzťahu k ekonomickej hodnote služieb, ktoré poskytuje organizácia kolektívnej správy. Organizácie kolektívnej správy informujú dotknutých používateľov o kritériách použitých na stanovenie týchto sadzieb.

…“

Belgické právo

5 Smernica 2014/26 bola do belgického práva prebratá prostredníctvom Wet van 8 juni 2017 tot omzetting in Belgisch recht van de richtlijn 2014/26/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor het online gebruik ervan op de interne markt (zákon z 8. júna 2017, ktorým sa do belgického práva preberá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/26/EÚ z 26. februára 2014 o kolektívnej správe autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom a o poskytovaní multiteritoriálnych licencií na práva na hudobné diela na online využívanie na vnútornom trhu) (*Belgisch Staatsblad* z 27. júna 2017, s. 68276).

6 Článok 63 tohto zákona zmenil a doplnil článok XI.262 Hospodárskeho zákonníka takto:

„1. Podmienky poskytovania licencií sú založené na objektívnych a nediskriminačných kritériách. …

Nositelia práv majú právo na primeranú odmenu za využívanie ich práv. Sadzby za výhradné práva a práva na odmenu sú primerané okrem iného vo vzťahu k ekonomickej hodnote používania týchto práv v obchode, pričom sa zohľadňuje povaha a rozsah používania diel a plnení, ako aj vo vzťahu k ekonomickej hodnote plnenia, ktoré poskytuje organizácia správy práv. Organizácie správy práv informujú dotknutých používateľov o kritériách použitých na stanovenie týchto sadzieb.

…“

Spory vo veci samej a prejudiciálna otázka

7 SABAM je obchodná spoločnosť založená na účely dosiahnutia zisku, ktorá na základe svojho postavenia jedinej organizácie kolektívnej správy autorských práv v Belgicku má na tomto území faktický monopol na trhu týkajúcom sa výberu a rozdeľovania poplatkov, ktoré sa majú zaplatiť podľa autorského práva za rozmnožovanie a verejný prenos hudobných diel.

8 Weareone.World organizuje každoročný festival Tomorrowland od roku 2005 a Wecandance organizuje festival Wecandance od roku 2013. Počas konaní týchto podujatí v rôznych rokoch boli používané hudobné diela, ktoré sú chránené autorským právom a ktorých správu zabezpečuje SABAM.

9 Podľa návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa výška poplatkov, ktoré SABAM požaduje od týchto usporiadateľov festivalov, určuje na základe sadzby SABAM, nazvanej „211“ (ďalej len „sadzba 211“).

10 Sadzba 211 v znení uplatniteľnom na spory vo veci samej obsahuje dve rozdielne sadzby, z ktorých si SABAM zvolí jednu podľa svojho rozhodnutia. Môže buď uplatniť „minimálnu sadzbu“ vypočítanú podľa ozvučenej plochy či podľa počtu dostupných miest na sedenie, alebo, ako to bolo v prejednávanej veci, „základnú sadzbu“.

11 Základná sadzba sa vypočíta buď na základe hrubých príjmov získaných z predaja vstupeniek vrátane hodnoty vstupeniek, ktoré boli poskytnuté ako protihodnota sponzoringu, po odpočítaní rezervačných poplatkov, dane z pridanej hodnoty (DPH) a prípadných miestnych daní, alebo na základe rozpočtu pre umelcov, teda súm poskytnutých umelcom, aby predviedli svoj program, pokiaľ súčet tohto rozpočtu pre umelcov presiahne hrubé príjmy získané z predaja vstupeniek. Táto základná sadzba obsahuje osem odstupňovaných kategórií príjmov, na ktoré sa uplatňuje postupne znižujúca sa sadzba poplatku.

12 Usporiadateľ festivalu môže získať zľavy, ktoré sa uplatnia na uvedenú základnú sadzbu, v závislosti od pomeru hudobných diel pochádzajúcich z repertoáru SABAM, ktoré sa v skutočnosti predvedú na podujatí. Pokiaľ teda usporiadateľ oznámil SABAM v stanovenej lehote zoznam diel predvedených na

podujatí, má tento subjekt možnosť získať zníženie základnej sadzby takto: ak menej než 1/3 predvedených hudobných diel pochádza z repertoáru SABAM, uplatní sa 1/3 základnej sadzby; ak z tohto repertoáru pochádza menej ako 2/3 predvedených hudobných diel, SABAM uplatní 2/3 základnej sadzby; napokon, ak aspoň 2/3 predvedených hudobných diel pochádza z uvedeného repertoáru, SABAM uplatní celú základnú sadzbu (ďalej len „pravidlo 1/3-2/3“).

13 Podaniami z 13. apríla a 5. mája 2017 SABAM podala na vnútroštátny súd žaloby jednak proti spoločnosti Weareone.World a jednak proti spoločnosti Wecandance, aby im bola uložená povinnosť zaplatiť sumy zodpovedajúce poplatkom podľa autorského práva, ktoré by jej boli títo usporiadatelia festivalov povinní zaplatiť uplatnením základnej sadzby, ktorá je stanovená v sadzbe 211 za uskutočnenie festivalu Tomorrowland v rokoch 2014, 2015 a 2016 a za uskutočnenie festivalu Wecandance v rokoch 2013 až 2016.

14 Weareone.World a Wecandance napadli pred vnútroštátnym súdom zákonnosť sadzby 211 z dôvodu, že v rozpore s článkom 102 ZFEÚ poplatky vypočítané na základe tejto sadzby nezodpovedajú ekonomickej hodnote služieb poskytovaných organizáciou SABAM.

15 Títo usporiadatelia festivalov po prvé tvrdili, že pravidlo 1/3-2/3 nie je dostatočne presné. V tejto súvislosti je možné pomocou moderných technológií presnejšie identifikovať hudobné diela pochádzajúce z repertoáru SABAM, ktoré sa v skutočnosti predviedli, ako aj ich trvanie.

16 Po druhé usporiadatelia festivalov SABAM vytýkajú, že základnú sadzbu vypočítava na základe hrubých príjmov získaných z predaja lístkov alebo na základe rozpočtu pre umelcov bez toho, aby im umožnila odpočítať od týchto hrubých príjmov všetky výdavky vynaložené na organizáciu daných festivalov, ktoré nemajú vzťah s hudobnými dielami predvedenými na týchto podujatiach.

17 V tejto súvislosti dotknutí usporiadatelia uvádzajú, že príjmy z predaja lístkov nemajú vzťah s ekonomickou hodnotou plnenia, ktoré poskytuje SABAM, keďže SABAM môže za používanie tých istých diel zo svojho repertoáru požadovať vyššiu odmenu v prípade podujatí, na ktorých je vstupný poplatok vyšší. Schopnosť usporiadateľov festivalov zaplatiť takéto vyššie vstupné však vyplýva z faktorov nezávislých od plnení poskytnutých organizáciou SABAM, akými sú úsilie usporiadateľov vytvoriť z festivalu „maximálny zážitok“, infraštruktúry, ktorú ponúkajú, alebo tiež kvality výkonných umelcov.

18 Vnútroštátny súd uvádza, že vzniká otázka, či uplatňovanie taríf, ktoré používa SABAM, je zlučiteľné s článkom 102 ZFEÚ, ako aj s článkom 16 smernice 2014/26. Predovšetkým sa pýta, aký presný musí byť sadzobník stanovený subjektom, ktorý má dominantné postavenie, aby sa tento subjekt nemohol považovať za subjekt zneužívajúci takéto dominantné postavenie z dôvodu uplatňovania nespravodlivého sadzobníka.

19 Za týchto okolností Ondernemingsrechtbank Antwerpen (Obchodný súd Antverpy) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 102 ZFEÚ, prípadne v spojení s článkom 16 smernice [2014/26], vykladať v tom zmysle, že k zneužívaniu dominantného postavenia dochádza, ak organizácia kolektívnej správy autorských práv, ktorá má v členskom štáte faktický monopol, uplatňuje voči usporiadateľom hudobných podujatí za právo na verejný prenos hudobných diel schému výberu poplatku, ktorá je okrem iného založená na výške obratu, a

1. vychádza z odstupňovanej paušálnej sadzby namiesto sadzby, ktorá (s pomocou moderných technických zariadení) zohľadňuje presný podiel repertoáru spravovaného organizáciou správy práv na hudbe, ktorá bola predvedená počas podujatia?

2. podľa ktorej závisí výška odmien za licencie aj od vonkajších faktorov, ako napríklad od ceny vstupného, ceny jedla a nápojov, rozpočtu na účinkujúcich umelcov a od rozpočtu na iné položky, ako napríklad na výzdobu?“

O prejudiciálnej otázke

20 Na úvod treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry v rámci spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom, zakotvenej v článku 267 ZFEÚ, prislúcha Súdnemu dvoru poskytnúť vnútroštátnemu súdu odpoveď užitočnú na rozhodnutie vo veci, o ktorej vnútroštátny súd rozhoduje. Z tohto hľadiska Súdnemu dvoru prináleží v prípade potreby preformulovať otázky, ktoré sú mu položené (rozsudky z 18. decembra 2019, IT Development, C-666/18, EU:C:2019:1099, bod 26, a z 19. decembra 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, bod 31, ako aj citovaná judikatúra).

21 V prejednávanej veci treba uviesť, že hoci vnútroštátny súd žiada Súdny dvor, aby sa vyjadril k výkladu článku 102 ZFEÚ, prípadne v spojení s článkom 16 smernice 2014/26, z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že otázka tohto súdu sa týka konkrétne výkladu pojmu „zneužitie dominantného postavenia“, ktorý sa v danom článku 16 výslovne neuvádza, ako ani v žiadnom inom ustanovení tejto smernice, pričom cieľom tejto smernice je podľa jej odôvodnenia 8 koordinácia vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa prístupu k činnosti organizácií kolektívnej správy práv v rámci správy autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom, spôsobov ich riadenia, ako aj rámec dohľadu nad týmito právami. Za týchto podmienok treba otázku vnútroštátneho súdu preskúmať výlučne z hľadiska článku 102 ZFEÚ, pričom však uvedený článok 16 obsahuje vo svojom odseku 2 druhom pododseku relevantné kritériá na posúdenie, či takýto subjekt ukladá pri výbere poplatkov, ktoré sa majú zaplatiť podľa autorského práva, neprimerané sadzby.

22 Treba tiež uviesť, že v druhej časti tejto otázky sa vnútroštátny súd Súdneho dvora osobitne pýta na súvislosť, ktorá je stanovená v sadzbe 211, medzi jednak požadovanými poplatkami a jednak „vonkajšími faktormi“, ako sú ceny vstupného a nápojov, rozpočet na výkonných umelcov, ako aj rozpočet pre iné položky, ako je napríklad výzdoba.

23 Ako však vyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, poplatky, o ktoré ide vo veci samej, boli vypočítané na základe hrubých príjmov získaných z predaja lístkov, a nie na základe rozpočtu usporiadateľov pre umelcov. Okrem toho predmetom položenej otázky je presnejšie to, či by náklady vynaložené usporiadateľmi, najmä na výzdobu, mali byť – na rozdiel od toho, čo sa stanovuje v sadzbe 211, – odpočítané na účely výpočtu dlžného poplatku od hrubých príjmov získaných z predaja vstupeniek.

24 Za týchto podmienok treba dospieť k záveru, že vnútroštátny súd sa svojou otázkou v podstate pýta, či sa má článok 102 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že zneužitie dominantného postavenia v zmysle tohto článku predstavuje, keď organizácia kolektívnej správy práv, ktorá má faktický monopol v členskom štáte, ukladá usporiadateľom hudobných podujatí za právo na verejný prenos hudobných diel sadzobník, v ktorom sa jednak poplatky, ktoré sa majú zaplatiť podľa autorského práva, vypočítajú na základe sadzby uplatňovanej na hrubé príjmy získané z predaja vstupeniek bez toho, aby bolo možné od týchto príjmov odpočítať všetky náklady spojené s organizáciou festivalu, ktoré nemajú vzťah s hudobnými dielami predvedenými na tomto festivale, a jednak používa odstupňovaný paušálny systém sadzieb, ktorým sa z týchto hudobných diel určí tá časť z nich, ktorá pochádza z repertoáru tejto organizácie správy práv.

25 Podľa ustanovení článku 102 prvého odseku ZFEÚ sa akékoľvek zneužívanie dominantného postavenia na vnútornom trhu či jeho podstatnej časti jedným alebo viacerými podnikateľmi zakazuje ako nezlučiteľné s vnútorným trhom, ak sa tým môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Ako vyplýva z druhého odseku písm. a) daného článku, stanovenie podnikom v dominantnom postavení nespravodlivých obchodných podmienok predstavuje zneužitie tohto postavenia.

26 Na úvod treba pripomenúť, že organizácia kolektívnej správy práv, akou je SABAM, predstavuje podnik, na ktorý sa vzťahuje článok 102 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, bod 80).

27 Keďže takáto organizácia kolektívnej správy práv má totiž monopol na výkon správy autorských práv k určitej kategórii chránených diel na území určitého členského štátu, treba dospieť k záveru, že má v zmysle tohto článku dominantné postavenie na podstatnej časti vnútorného trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, bod 86 a citovanú judikatúru).

28 Pokiaľ ide o poplatky požadované organizáciami kolektívnej správy práv, Súdny dvor už opakovane rozhodol, že konanie takýchto podnikov môže predstavovať zneužitie, a teda môže spadať pod zákaz uvedený v článku 102 ZFEÚ, ak takéto organizácie pri stanovovaní výšky poplatkov požadujú príliš vysoké ceny bez primeraného vzťahu s ekonomickou hodnotou plnenia poskytnutého týmito organizáciami, ktoré spočíva v poskytnutí používateľom celého repertoáru hudobných diel chránených autorským právom, ktorý spravujú uvedené organizácie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. decembra 2008, Kanal 5 a TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, bod 28, ako aj citovanú judikatúru; z 27. februára 2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, bod 88, ako aj zo 14. septembra 2017, Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra – Latvijas Autoru apvienība, C-177/16, EU:C:2017:689, bod 35).

29 Je úlohou vnútroštátneho súdu, aby rozhodol o prípadnej neprimeranosti takýchto poplatkov s ohľadom na konkrétny prípad, ktorý mu bol predložený, a s prihliadnutím na všetky okolnosti danej veci (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. apríla 1987, Basset, 402/85, EU:C:1987:197, bod 19, a z 13. júla 1989, Tournier, 395/87, EU:C:1989:319, bod 32).

30 V rámci tohto určenia mu prináleží najmä zohľadniť osobitnú povahu autorského práva, ako aj sa usilovať o dosiahnutie primeranej rovnováhy medzi záujmom autorov hudobných diel chránených autorskými právami na získaní odmeny za používanie týchto diel a záujmom používateľov na možnosti používať uvedené diela za primeraných podmienok (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. decembra 2008, Kanal 5 a TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, body 30 a 31). Na účely overenia, či je úroveň sadzieb stanovených organizáciou kolektívnej správy práv spravodlivá tak z hľadiska práva autorov na primeranú odmenu, ako aj z hľadiska oprávnených záujmov používateľov, treba najmä zohľadniť nielen ekonomickú hodnotu služby poskytovanej kolektívnou správou práv ako takú, ale aj povahu a rozsah používania diel, ako aj ekonomickú hodnotu vytvorenú týmto používaním.

31 Hoci v tejto súvislosti Súdny dvor už pripomenul, že treba posúdiť, či existuje prílišný nepomer medzi skutočne vynaloženými nákladmi a skutočne požadovanou cenou, a v prípade kladnej odpovede preskúmať, či bola požadovaná neprimeraná cena, a to buď sama osebe, alebo v porovnaní s konkurenčnými službami, uviedol tiež, že existujú iné metódy, ktoré umožňujú určiť prípadnú neprimeranú úroveň ceny (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. septembra 2017, Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra – Latvijas Autoru apvienība, C-177/16, EU:C:2017:689, body 36 a 37, ako aj citovanú judikatúru).

32 Pokiaľ ide konkrétne o poplatky požadované organizáciami kolektívnej správy práv, tieto metódy môžu, ako uviedol generálny advokát v bode 33 svojich návrhov, najmä vykonávať porovnanie medzi cenou, ktorej primeranosť sa spochybňuje, a referenčnými ukazovateľmi, ako sú ceny, ktoré dominantný podnik uplatňoval za rovnaké služby na rovnakom relevantnom trhu v minulosti, ceny, ktoré taký podnik uplatňoval za iné služby alebo vo vzťahu k odlišným druhom zákazníkov, ako aj ceny, ktoré

iné podniky uplatňovali za rovnaké alebo podobné služby alebo za podobné služby na iných národných trhoch, pričom takéto porovnanie sa však musí uskutočniť na jednotnom základe (pozri v tomto zmysle, pokiaľ ide najmä o tento posledný porovnávací základ, rozsudok zo 14. septembra 2017, Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra – Latvijas Autoru apvienība, C-177/16, EU:C:2017:689, bod 38 a citovanú judikatúru).

33 Na otázky vnútroštátneho súdu treba odpovedať s prihliadnutím na vyššie uvedené úvahy.

34 V prvom rade sa vnútroštátny súd pýta, či je zneužitím dominantného postavenia v zmysle článku 102 ZFEÚ, keď organizácia kolektívnej správy práv ukladá usporiadateľom hudobných podujatí sadzobník, v ktorom sa poplatky, ktoré sa majú zaplatiť podľa autorského práva vypočítajú na základe sadzby uplatňovanej na hrubé príjmy získané z predaja vstupeniek bez toho, aby bolo možné od týchto príjmov odpočítať všetky náklady spojené s organizáciou festivalu, ktoré nemajú vzťah s hudobnými dielami predvedenými na tomto festivale.

35 Pred týmto súdom totiž Weareone.World a Wecandance tvrdili, ako bolo pripomenuté v bode 17 tohto rozsudku, že jednak príjmy z predaja lístkov nemajú vzťah s ekonomickou hodnotou plnenia, ktoré poskytuje SABAM, keďže SABAM môže za používanie tých istých diel zo svojho repertoáru požadovať vyššiu odmenu v prípade podujatí, na ktorých je vstupný poplatok vyšší.

36 Na druhej strane úroveň hrubých príjmov festivalov, ako vo veci samej, vyplýva, ako títo usporiadatelia tvrdia, z úsilia týchto usporiadateľov vytvoriť z nich „maximálny zážitok“, z ponúkanej infraštruktúry, alebo tiež z kvality výkonných umelcov. Tieto faktory, ktoré SABAM odmietla odpočítať od sumy hrubých príjmov na účely výpočtu poplatkov, ktoré majú zaplatiť organizátori festivalov, nemajú vzťah s ekonomickou hodnotou plnenia, ktoré SABAM poskytuje.

37 Po prvé, pokiaľ ide v tejto súvislosti o otázku, či organizácia kolektívnej správy práv môže porušiť článok 102 ZFEÚ tým, že usporiadateľom festivalov uloží sadzobník poplatkov vypočítaných na základe hrubých príjmov získaných z predaja vstupeniek, treba uviesť, že Súdny dvor už v súvislosti s poplatkami vyberanými ako odmeny za autorské práva za verejný prenos zaregistrovaných hudobných diel na diskotékach, keď výška týchto poplatkov bola vypočítaná na základe hrubého obratu týchto diskoték, rozhodol, že takéto poplatky sa musia považovať za obvyklé využívanie autorského práva a že ich vyberanie nepredstavuje samo osebe zneužívajúce správanie v zmysle článku 102 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. apríla 1987, Basset, 402/85, EU:C:1987:197, body 15, 18, 20 a 21, ako aj z 13. júla 1989, Tournier, 395/87, EU:C:1989:319, bod 45).

38 Súdny dvor s ohľadom na vyberanie poplatkov zodpovedajúcich percentuálnemu podielu z príjmov televíznych vysielacích spoločností z vysielania relácií určených širokej verejnosti, z reklamy alebo zo zmlúv o pripojení tiež už rozhodol, že pokiaľ sú tieto poplatky vypočítavané na základe príjmov televíznych vysielacích spoločností, v zásade majú primeraný vzťah s ekonomickou hodnotou plnenia poskytnutého organizáciou kolektívnej správy práv (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. decembra 2008, Kanal 5 a TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, body 34 a 37).

39 Taká judikatúra, z ktorej vyplýva, že sadzobník poplatkov organizácie kolektívnej správy práv založený na percentuálnom podiele príjmov dosiahnutých na hudobnom podujatí treba považovať za obvyklé využívanie autorského práva a má v zásade primeraný vzťah s ekonomickou hodnotou plnenia poskytnutého touto organizáciou, možno uplatniť na sadzobník poplatkov, o ktorý ide vo veci samej, vypočítaný na základe hrubých príjmov získaných z predaja vstupeniek, takže uloženie takéhoto sadzobníka organizáciou kolektívnej správy práv nepredstavuje samo osebe zneužívajúce správanie v zmysle článku 102 ZFEÚ.

40 Stanovením takéhoto sadzobníka totiž SABAM sleduje legitímny cieľ s ohľadom na právo hospodárskej súťaže, ktorým je konkrétne ochrana práv a záujmov svojich členov vo vzťahu k používateľom ich hudobných diel (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. júla 1989, Tournier, 395/87, EU:C:1989:319, bod 31).

41 Okrem toho poplatky vyplývajúce z tohto sadzobníka predstavujú protihodnotu splatnú za verejný prenos týchto hudobných diel. Táto protihodnota sa však musí preskúmať najmä vo vzťahu k ekonomickej hodnote tohto použitia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. decembra 2008, Kanal 5 a TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, bod 36), ktorá závisí najmä od skutočného počtu osôb používajúcich chránené diela (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. októbra 2011, Football Association Premier League a i., C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, bod 109, ako aj citovanú judikatúru), a významu použitia hudobných diel pre dotknuté podujatie.

42 Po druhé, pokiaľ ide o úsilie organizátorov vytvoriť z týchto festivalov „maximálny zážitok“, ponúkanú infraštruktúru, alebo tiež kvalitu výkonných umelcov, nemožno vylúčiť, ako uviedli Weareone.World a Wecandance, že takéto investície môžu mať vplyv na vstupné, ktoré možno žiadať, a teda na úroveň poplatku, ktorý môže SABAM oprávnene požadovať.

43 Táto okolnosť však nemôže spochybniť záver vyvodený z judikatúry pripomenutej v bode 39 tohto rozsudku.

44 Na jednej strane totiž, ako v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 63 a 68 svojich návrhov, táto judikatúra bola vydaná vo vzťahu k sadzobníkom poplatkov, ktoré používateľom uložili organizácie kolektívnej správy práv na základe ich hrubého obratu bez odpočítania všetkých výdavkov vynaložených v rámci ich plnení, a to bez ohľadu na skutočnosť, že tento obrat mohol, a to v nezanedbateľnej miere, závisieť od skutočností nesúvisiacich s používaním chránených hudobných diel. Také faktory, ako sú uvedené v bode 42 tohto rozsudku, teda samy osebe nebránia výpočtu poplatkov, ktoré sa majú zaplatiť organizácii kolektívnej správy práv na základe takéhoto sadzobníka, pokiaľ daný sadzobník zohľadňuje všetky relevantné okolnosti, a najmä tie, ktoré sú uvedené v judikatúre citovanej v bode 41 tohto rozsudku.

45 Na druhej strane môže byť osobitne náročné objektívne určiť spomedzi uvedených faktorov špecifické prvky, ktoré nesúvisia s predvedenými hudobnými dielami, a teda ani s plnením zo strany organizácie kolektívnej správy práv, alebo tiež objektívne vyčísliť ich ekonomickú hodnotu, ako aj ich vplyv na príjmy získané z predaja vstupeniek na predmetné festivaly.

46 Navyše uložiť organizácii kolektívnej správy práv povinnosť, že v každom prípade musí zohľadniť takéto prvky, ktoré sú mimoriadne heterogénne a subjektívne, pri zostavovaní sadzobníka poplatkov za používanie chránených hudobných diel a vykonávať ich konkrétne overenie pod hrozbou, že tento sadzobník môže byť považovaný za zneužívajúci v zmysle článku 102 ZFEÚ, by mohlo viesť k neprimeranému zvýšeniu nákladov vynaložených na správu zmlúv a dohľad nad používaním hudobných diel chránených autorským právom.

47 Z toho vyplýva, že uloženie organizáciou kolektívnej správy práv sadzobníka, v ktorom sú poplatky, ktoré sa majú zaplatiť podľa autorského práva, vypočítané na základe sadzby založenej na hrubých príjmoch získaných z predaja vstupeniek bez toho, aby bolo možné odpočítať od týchto príjmov všetky náklady súvisiace s organizáciou takýchto podujatí, nepredstavuje samo osebe zneužívajúce správanie v zmysle článku 102 ZFEÚ.

48 Bez ohľadu na vyššie uvedené úvahy, ako bolo pripomenuté v bodoch 28 a 29 tohto rozsudku, na uloženie organizáciou kolektívnej správy práv sadzobníka poplatkov založeného na hrubých príjmov získaných z predaja vstupeniek sa môže vzťahovať zákaz uvedený v danom článku, ak výška poplatku skutočne stanoveného na základe tohto sadzobníka nemá primeraný vzťah s ekonomickou hodnotou

poskytnutého plnenia, čo prináleží určiť vnútroštátnemu súdu s prihliadnutím na konkrétnu vec, ktorá mu bola predložená, a to so zreteľom na všetky okolnosti daného prípadu, medzi ktoré patrí stanovená sadzba poplatku a základ príjmov, na základe ktorých sa vypočíta.

49 V druhom rade sa vnútroštátny súd pýta, či je zneužitím dominantného postavenia v zmysle článku 102 ZFEÚ, keď organizácia kolektívnej správy práv ukladá usporiadateľom hudobných podujatí poplatky založené na sadzobníku, v ktorom sa používa odstupňovaný paušálny systém sadzieb, ako sa stanovuje v pravidle 1/3-2/3, ktorým sa z predvedených diel určí tá časť z nich, ktorá pochádza z repertoáru tejto organizácie správy práv.

50 Ako už mal Súdny dvor príležitosť zdôrazniť, poplatok uplatňovaný organizáciou kolektívnej správy práv musí zohľadňovať množstvo skutočne používaných hudobných diel chránených autorským právom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. decembra 2008, Kanal 5 a TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, bod 39, ako aj zo 16. júla 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/Komisia, C-385/07 P, EU:C:2009:456, bod 143).

51 V tejto súvislosti treba v prejednávanej veci konštatovať, že sadzba 211 do určitej miery zohľadňuje množstvo skutočne predvedených hudobných diel chránených autorským právom, pretože ako bolo pripomenuté v bode 12 tohto rozsudku, pravidlo 1/3-2/3 umožňuje usporiadateľovi festivalu získať paušálne zľavu zo základnej sadzby v závislosti od pomeru hudobných diel pochádzajúcich z repertoáru SABAM, ktoré sa skutočne predvedú na dotknutom podujatí.

52 Na základe týchto spresnení z judikatúry Súdneho dvora tiež vyplýva, že uplatnenie sadzobníka poplatkov, ktorý zohľadňuje množstvo skutočne predvedených hudobných diel, môže mať zneužívajúci charakter, ak existuje alternatívna metóda umožňujúca presnejšie identifikovať a kvantifikovať použitie týchto diel a ak sa ňou dá dosiahnuť ten istý legitímny cieľ spočívajúci v ochrane záujmov hudobných autorov, skladateľov a vydavateľov bez toho, aby to viedlo k neprimeranému zvýšeniu výdavkov vyplývajúcich zo správy zmlúv a z dohľadu nad použitím hudobných diel chránených autorskými právami (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. decembra 2008, Kanal 5 a TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, bod 40).

53 Zdá sa však, že pravidlo 1/3-2/3 iba veľmi nepresne zohľadňuje množstvo skutočne predvedených hudobných diel pochádzajúcich z repertoáru SABAM. Ako totiž uviedli Wecandance, Weareone.World a Európska komisia, toto pravidlo má za následok, že SABAM dostáva takmer systematicky príjmy, ktoré môžu byť podstatne vyššie než príjmy zodpovedajúce takému množstvu.

54 SABAM v tejto súvislosti tvrdí, že súčasná technológia identifikácie je veľmi nákladná a že z jej povinnosti presnejšie identifikovať v štádiu vyberania poplatku časť jej repertoáru, ktorú usporiadateľ používa, by viedlo k dodatočným nákladom na správu.

55 Ako vyplýva z bodu 29 tohto rozsudku, vnútroštátnemu súdu prináleží, aby s ohľadom na konkrétny prípad, ktorý mu bol predložený, a s prihliadnutím na všetky okolnosti prejednávanej veci, vrátane – v takom prípade, ako je ten vo veci samej, – dostupnosti a spoľahlivosti poskytnutých údajov týkajúcich sa používania diel patriacich do repertoáru dotknutej organizácie kolektívnej správy práv, ako aj existujúcich technologických nástrojov, preskúmal, či existuje alternatívna metóda umožňujúca presnejšie identifikovať a kvantifikovať toto použitie, s ohľadom na podmienky pripomenuté v bode 52 tohto rozsudku.

56 V prejednávanej veci sa zdá, že viaceré skutočnosti nasvedčujú tomu, že SABAM mohla použiť takú inú metódu, čo však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

57 Po prvé treba totiž uviesť, že pravidlo 1/3-2/3 vyžaduje na svoje uplatnenie presné určenie časti predvedených diel pochádzajúcich z repertoáru SABAM, keďže SABAM toto pravidlo uplatní, ako bolo pripomenuté v bode 12 tohto rozsudku, iba vtedy, ak usporiadateľ tejto organizácii oznámil

v stanovenej lehote zoznam diel skutočne predvedených na dotknutom podujatí, aby SABAM mohla určiť, či menej než jedna tretina predvedených diel, alebo menej než dve tretiny predvedených diel pochádzajú z jej repertoáru. Takýto zoznam teda v zásade umožňuje ešte presnejšie určenie podielu predvedených diel pochádzajúcich z repertoáru SABAM.

58 Po druhé Wecandance a Weareone.World poukázali na technický vývoj, najmä na vývoj softvérov na rozpoznávanie hudobných diel, ktoré umožňujú presne identifikovať predvedené diela, ktoré pochádzajú z repertoáru SABAM. Nemožno teda vylúčiť, že takéto technologické nástroje dokážu presnejšie identifikovať a kvantifikovať predvedené diela.

59 Napokon po tretie Weareone.World poukázala na existenciu iných metód identifikácie a kvantifikovania predvedených diel, ktoré SABAM schválila v iných verziách sadzby 211, ako je použitie schválenej kontrolnej spoločnosti alebo dočasné nahradenie pravidla 1/3-2/3 pravidlom, ktoré umožňuje presnejšie zohľadniť podiel predvedených hudobných diel pochádzajúcich z jej repertoáru.

60 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 102 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nejde o zneužitie dominantného postavenia v zmysle tohto článku, keď organizácia kolektívnej správy práv, ktorá má faktický monopol v členskom štáte, ukladá usporiadateľom hudobných podujatí za právo na verejný prenos hudobných diel sadzobník, v ktorom sa:

– na jednej strane poplatky, ktoré sa majú zaplatiť podľa autorského práva, vypočítajú na základe sadzby uplatňovanej na hrubé príjmy získané z predaja vstupeniek bez toho, aby bolo možné od týchto príjmov odpočítať všetky náklady spojené s organizáciou festivalu, ktoré nemajú vzťah s hudobnými dielami predvedenými na tomto festivale, pokiaľ vzhľadom na všetky relevantné okolnosti prejednávanej veci nie sú poplatky skutočne uložené organizáciou správy práv na základe tohto sadzobníka neprimerané s ohľadom najmä na povahu a rozsah používania diel a ekonomickú hodnotu, ktorá bola vytvorená týmto používaním a ekonomickú hodnotu plnení poskytnutých touto organizáciou správy práv, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu, a

– na druhej strane používa odstupňovaný paušálny systém sadzieb, ktorým sa z predvedených hudobných diel určí tá časť z nich, ktorá pochádza z repertoáru tejto organizácie správy práv, ak neexistuje iná metóda umožňujúca presnejšie identifikovať a kvantifikovať používanie týchto diel, a ktorou by sa dal dosiahnuť ten istý legitímny cieľ spočívajúci v ochrane záujmov hudobných autorov, skladateľov a vydavateľov, avšak bez toho, aby to viedlo k neprimeranému zvýšeniu výdavkov na účely správy zmlúv a dohľadu nad použitím hudobných diel chránených autorskými právami; toto prináleží overiť vnútroštátnemu súdu s ohľadom na konkrétny prípad, ktorý mu bol predložený, a s prihliadnutím na všetky relevantné okolnosti, vrátane dostupnosti a spoľahlivosti poskytnutých údajov, ako aj existujúcich technologických nástrojov.

O trovách

61 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 102 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nejde o zneužitie dominantného postavenia v zmysle tohto článku, keď organizácia kolektívnej správy práv, ktorá má faktický monopol v členskom štáte, ukladá usporiadateľom hudobných podujatí za právo na verejný prenos hudobných diel sadzobník, v ktorom sa:

– **poplatky, ktoré sa majú zaplatiť podľa autorského práva, vypočítajú na základe sadzby uplatňovanej na hrubé príjmy získané z predaja vstupeniek bez toho, aby bolo možné od týchto príjmov odpočítať všetky náklady spojené s organizáciou festivalu, ktoré nemajú vzťah s hudobnými dielami predvedenými na tomto festivale, pokiaľ vzhľadom na všetky relevantné okolnosti prejednávanej veci nie sú poplatky skutočne uložené organizáciou správy práv na základe tohto sadzobníka neprimerané s ohľadom najmä na povahu a rozsah používania diel a ekonomickú hodnotu, ktorá bola vytvorená týmto používaním a ekonomickú hodnotu plnení poskytnutých touto organizáciou správy práv, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu, a**

– **používa odstupňovaný paušálny systém sadzieb, ktorým sa z predvedených hudobných diel určí tá časť z nich, ktorá pochádza z repertoáru tejto organizácie správy práv, ak neexistuje iná metóda umožňujúca presnejšie identifikovať a kvantifikovať používanie týchto diel, a ktorou by sa dal dosiahnuť ten istý legitímny cieľ spočívajúci v ochrane záujmov hudobných autorov, skladateľov a vydavateľov, avšak bez toho, aby to viedlo k neprimeranému zvýšeniu výdavkov na účely správy zmlúv a dohľadu nad použitím hudobných diel chránených autorskými právami; toto prináleží overiť vnútroštátnemu súdu s ohľadom na konkrétny prípad, ktorý mu bol predložený, a s prihliadnutím na všetky relevantné okolnosti, vrátane dostupnosti a spoľahlivosti poskytnutých údajov, ako aj existujúcich technologických nástrojov.**

Podpisy